

LİMİTED ŞİRKETİN TASFİYE MEMURLARI

OFFICIAL LIQUIDATORS OF LIMITED
LIABILITY COMPANIES

Soner ALTAŞ*

ÖZ

Sona erme sebeplerinden birisi gerçekleşen limited şirket tasfiye haline girer ve tasfiyeye ilişkin işlemler tasfiye memuru ya da memurları tarafından yerine getirilir. Tasfiye ile ilgili konularda şirketi temsil ve ilzama yetkili olan tasfiye memurlarının, vergi mevzuatından kaynaklanan yükümlülükleri de bulunmaktadır ve şirketin vergi borçlarına ilişkin sorumlulukları doğabilmektedir. Bu çalışmada, limited şirketin tasfiye memurlarının atanma usulleri, görevden alınmaları, ücretleri, tescil ve ilan edilmeleri, uyrulukları, şirket aktiflerini satma yöntemleri ile yetkilerinin devredilmesi ve vergi kanunlarından kaynaklanan yükümlülükleri ile sorumlulukları üzerinde durulmaktadır.¹

Anahtar Kelimeler: Limited Şirket, Sona Erme, Tasfiye Memuru, Temsil ve İlam, Tasfiye Beyannamesi.

ABSTRACT

A limited liability company goes into liquidation when one of the reasons for termination becomes realized and liquidation proceedings are carried out by the liquidation officer or officers. Liquidation officers, authorized to represent and comply with the laws on liquidation matters, have obligations arising from tax legislation as well and can be liable for tax debts of the company. This study focuses on the appointment procedures of the liquidation officers of the limited liability company, the duties to be taken from the duties, the fees, the registration and announcement, the nationalities, the methods of selling the company assets and the transfer of authority and responsibilities and responsibilities arising from the tax laws.

Keywords: Limited liability company, termination, liquidation officer, representation and bind , liquidation declaration

* Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Başmüfettişi

¹ Bu çalışmada belirtilen görüşler yazarına ait olup, çalıştığı Kurumunu bağlamaz.

1- GİRİŞ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda² (TTK) limited şirketin sona erme sebepleri, genel ve özel olarak ele alınmıştır. Genel sebepler açısından bakıldığında, limited şirket, şirket sözleşmesinde öngörülen sona erme sebeplerinden birinin gerçekleşmesiyle; genel kurul kararıyla; iflâsın açılmasıyla ve Kanunda öngörülen diğer sona erme hâllerinde sona erer. Limited şirketi sona erdiren özel sebepler ise organ eksikliği ve haklı sebeplerle fesih olmak üzere iki hâle özgülenmiştir.³ Sona erme TTK ile getirilen bir kavram olup, mülga 6762 sayılı eski Ticaret Kanununda yer alan ve esasında uygulama ile öğretide yerleşmiş olan infisah ve fesih kavramların her ikisini de içerisinde barındırmaktadır. İnfisah, yasada veya şirket sözleşmesinde öngörülen sebeplerden birinin gerçekleşmesi ile herhangi bir karar alınmasına veya ihbarda bulunulmasına gerek olmaksızın limited şirketin kendiliğinden sona ermesidir.⁴ Fesih ise kanunda veya şirket sözleşmesinde yer alan sebeplerden birine dayanarak bu yetkiye sahip olanlar tarafından şirketin sona erdirilmesidir.⁵

Sona eren limited şirket, doğal olarak tasfiye hâline girer. Bu nedenle, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olması, şirketin tüzel kişiliğini etkilemez. Diğer bir deyişle, sona erme sebebinin gerçekleşmesi ile şirket hukuk aleminden silinmez. Buna karşılık, şirket tüzel kişiliğinin sicilden silinmeye kadar olan süreci tasfiye amacı ile sınırlanır. Dolayısıyla, tasfiye hâlindeki limited şirket, ortakları ile olan ilişkileri de dâhil, tasfiye sonuna kadar tüzel kişiliğini korur ve ticaret unvanını “*tasfiye hâlinde*” ibaresi eklenmiş olarak kullanır. Ancak, şirket tasfiye hâline girince, organlarının görev ve yetkileri, tasfiyenin yapılabilmesi için zorunlu olan, ancak nitelikleri gereği tasfiye memurlarınca yapılamayan işlemlere özgülenir. Limited şirketin tasfiyesine ilişkin iş ve işlemler ise tasfiye memurları tarafından yerine getirilir. Limited şirketin tasfiye memurlarının atanması, görevden alınması, aktifleri satma yetkileri ile yetkilerinin sınırlandırılması ve genişletilmesi hususları TTK’da açıkça düzenlenmiştir. İşte bu çalışmada, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre tasfiye haline giren limited şirkette tasfiye memurlarının atanma usulleri, ücretleri, tescil ve ilan edilmeleri, uyruklukları, görevden alınmaları, şirket aktiflerini satma yöntemleri ile yetkilerinin devredilmesi, sınırlandırılması ve genişletilmesi hususları ile şirketin vergi mevzuatından kaynaklanan ödevleri ve sorumlulukları ele alınmaktadır.

2- TASFİYE MEMURU OLABİLECEKLER ve ATANMA USULLERİ

TTK’da limited şirketin tasfiyesi için ayrı hükümler öngörülmemiştir. Bunun yerine, Kanun’un limited şirkete ilişkin 636’ncı maddesinin beşinci fıkrasında “*Sona ermenin sonuçlarına anonim şirketlere ilişkin hükümler uygulanır.*”, 643. maddesinde de “*Tasfiye usulü ile tasfiyede şirket organlarının yetkileri hakkında anonim şirketlere ilişkin hükümler uygulanır.*” denilerek, anonim şirketin tasfiyesine ilişkin hükümlerine yollamada bulunulmuştur.

Limited şirketin tasfiye memurları; şirket sözleşmesi veya genel kurul kararıyla atanabilirler. Tasfiye memuru olarak atanacak kişiler, şirket ortağı olabileceği gibi, üçüncü kişilerden de olabilir. Örneğin, tasfiye halindeki limited şirket, serbest muhasebeci mali müşavirini tasfiye memuru olarak atayabilir.

² 14 Şubat 2011 tarih ve 27846 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

³ Detaylı açıklama için bkz., Soner Altaş, Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketin Sona Erme Sebepleri, Yaklaşım, Ocak 2013, Sayı:241, <http://www.ozdogrular.com/content/view/21585/>, Erişim tarihi: 16 Nisan 2017

⁴ Reha Poroy, Ersin Çamoğlu, Ünal Tekinalp, Ortaklıklar ve Kooperatifler Hukuku, 10.Bası, İstanbul, 2005, s.807

⁵ Orhan Nuri Çevik, Anonim Şirketler, 2. Basım, Ankara, 1979, s.1287

Ancak, tasfiye memurlarının şirket sözleşmesi ya da genel kurul kararı ile atanması zorunlu değildir. Şirket sözleşmesinde bu konuda bir hükme yer verilmediği gibi, genel kurulca da tasfiye memuru atanması kararlaştırılmamış olabilir. Bu durumda, yani şirket sözleşmesi veya genel kurul kararıyla ayrıca tasfiye memuru atanmadığı takdirde, tasfiye, şirketin yönetim organı, yani tek ise müdür, birden fazla ise müdürler kurulu tarafından yapılır.

Limited şirketin tasfiye memurunun mahkeme tarafından da atanması mümkündür. Şirketin feshine mahkemenin karar verdiği hâllerde tasfiye memuru mahkemece atanır. Dolayısıyla, mahkemenin feshine karar verebildiği üç durumda, yani; kuruluş sırasında menfaatler ihlâl edilmişse, organ yokluğu söz konusu ise ve haklı sebeplerin varlığı halinde, mahkeme fesih kararı verirken tasfiye memurunu da atar. Çünkü, Yasa Koyucu tarafından bu üç durumun söz konusu olduğu varsayımlarda artık ortakların anlaşarak tasfiye memuru tayin etmelerini beklemenin gereksiz sayılması gerektiği, söz konusu yetkinin mahkemeye bırakılmasının şart olduğu düşünülmüştür. Bu hükmün uygulanması için hiçbir şart öngörülmemiştir. Dolayısıyla, şirketin feshine karar veren mahkeme, tasfiye memuru tayin edebilmek için kendisinden bu yönde bir talepte bulunulmasını beklemek zorunda olmadan tasfiye memuru atayabilir. Keza, feshine karar veren mahkeme tasfiye memuru atayıp atamama hususunda serbest değildir, tasfiye memurunu belirlemek zorundadır.⁶

3- TASFİYE MEMURLARINA ÜCRET ÖDENİP ÖDENMEYECEĞİ HUSUSU

Limited şirketin tasfiye memurları, yaptıkları görev karşılığında olağan bir ücreti hak ederler. Ancak, eğer şirket sözleşmesinde veya atanmalarını içeren genel kurul ya da mahkeme kararında kendilerine ücret ödenmeyeceği belirtilmiş ise, bu durumda kendilerine ücret ödenmez.

Zira, TTK'nın 536'nı maddesinin birinci fıkrasında "*Tasfiye ile görevlendirilenler esas sözleşmede veya atama kararında aksi öngörülmemişse olağan ücrete hak kazanırlar.*" hükmüne yer verilmiştir. Dolayısıyla, tasfiye memurlarına ücret ödenip ödenmeyeceği, ödenecek ise tutarı, atama kararlarında açık bir şekilde belirtilmelidir.

4- TASFİYE MEMURLARININ TESCİL ve İLANI

Müdür veya müdürler kurulu, tasfiye memurlarını şirket merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret siciline tescil ettirmek ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan ettirmek zorundadır. Şirket sözleşmesi veya genel kurul kararıyla ayrıca tasfiye memuru atanmamış da, tasfiye, müdür veya müdürler kurulu tarafından yerine getiriliyor ise, bu durumda müdür veya müdürler kendilerini tasfiye memurları olarak ticaret siciline tescil ve ilân ettirirler.

Tescil başvurusunda "tasfiye memurlarının noter huzurunda düzenlenmiş, "Tasfiye halinde" ibaresi eklenmiş ticaret unvanı altında atılmış imza beyannameleri" ile "tasfiye memurlarının müdürler veya ortaklar dışından seçilmesi halinde görevi kabul ettiklerine ilişkin imzalı belge" ticaret sicili müdürlüğüne verilir

5- TASFİYE MEMURLARININ UYRUKLUĞU

Tasfiye halindeki limited şirketi temsile yetkili tasfiye memurlarından en az birinin Türk vatandaşı olması ve yerleşim yerinin Türkiye'de bulunması şarttır. TTK ile getirilen bu yeni hükme göre, tasfiye

⁶ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayısı:96

işlerinin sağlıklı yürüyebilmesi için tasfiye memurlarından en az birinin Türk vatandaşı olması, bu kişinin Türkiye’de yerleşim yerinin bulunması ve şirketi temsile yetkili olması önemli bir gerekliliktir. Bu nedenle, tasfiye memuru için aranan kanunî şartların tümünün aynı kişide gerçekleşmesi gerekir. Yani, Türk vatandaşı olan tasfiye memurunun Türkiye’de yerleşim yeri bulunmalı ve ona şirketi temsil yetkisi verilmelidir. Yoksa, burada zikredilen şartların ayrı ayrı kişilerde mevcut bulunması yeterli değildir.

Şirketi temsile yetkili tasfiye memurlarından hiçbiri Türk vatandaşı değilse ve hiçbirinin Türkiye’de yerleşim yeri bulunmuyorsa, mahkeme, şirket ortaklarından veya alacaklılardan birinin ya da Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın istemiyle, söz konusu şarta uygun birini tasfiye memuru olarak atar. Mahkeme tarafından tayin aynı zamanda bir azil işlemini gerektirir. Bu itibarla, mahkeme kanuni nitelikleri haiz bir tasfiye memuru atarken, mevcut tasfiye memurlarından birini görevden almalı ve onun yerine atamayı yapmalıdır. Bu husus mahkemenin takdirinde değildir.⁷

6- TASFİYE MEMURLARININ GÖREVDEN ALINMASI

Limited şirket genel kurulu, şirket sözleşmesi veya genel kurul kararıyla atanmış tasfiye memurlarını ya da bu görevi yerine getiren müdürü/müdürleri her zaman görevden alabilir ve yerlerine yenilerini atayabilir.

TTK, tasfiye memurlarının mahkeme kararı ile görevden alınmalarına da imkan tanımıştır. Buna göre, şirket ortaklarından birinin istemiyle ve haklı sebeplerin varlığında, mahkeme de, tasfiyeye memur kişileri görevden alabilir ve yerlerine yenilerini atayabilir. Bu yolla atanan tasfiye memurları, mahkeme kararına dayanılarak tescil ve ilân olunurlar.

Her bir ortak mahkemeye başvurarak böyle bir talepte bulunabilir. Azil ve yeni atama talebinde bulunan ortak buna ilişkin dayandığı haklı sebebi ortaya koymalı ve ispatlamalıdır. Sebebin haklılığını değerlendirecek olan mahkemedir. Sebebi haklı bulan mahkeme ise sadece azil ve yeni tayin işlemi yapabilir, başka bir karar veremez.⁸

7- TASFİYE MEMURLARININ YETKİLERİNİN DEVREDİLMESİ

Tasfiye memurlarına Kanun’la tanınmış yetkiler devredilemez; ancak, belirli uygulama işlemlerinin yapılabilmesi için, tasfiye memurlarından biri diğerine veya üçüncü bir kişiye temsil yetkisi verebilir.

Çünkü, tasfiye memurlarına kanunla verilen yetkiler, bu kişilerin özenli bir seçimle atanan güvenilir bir kişi olduğu varsayımına dayanır. Verilen yetkiler ve görev, bir anlamda onun/onların kişiliğine bağlı sayılır. Bu sebeple kanunen tanınan yetkilerin başkasına, hatta bir diğer tasfiye memuruna devredilmemesi gerekir. Devir, devreden tasfiye memurunun o işten elini çekmesi sonucunu doğurur ve seçim konusuz kalır. Ancak, tasfiye işlerinin gereğinin yerine getirilmesi bağlamında bazı işlemlerin yerine getirilebilmesi için tasfiye memurlarından biri veya üçüncü bir kişi tevkil edilebilir. Burada verilen vekâlet genel olmayıp, özel bazı açıkça belirlenmiş, sınırları çizilmiş, konusu açıkça gösterilmiş işlemlerin yürütülmesine yönelik sınırlı bir vekâlettir. Diğer bir deyişle münferit olay için özel bir vekâlet verilmesi söz konusudur.⁹

⁷ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayısı:96

⁸ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayısı:96

⁹ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayısı:96

8- TASFİYE MEMURLARININ TASFİYE AMACI DIŞINDA YAPTIKLARI İŞLEMLERİN ŞİRKETİ BAĞLAYIP BAĞLAMAYACAĞI HUSUSU

Tasfiye memurları kural olarak tasfiye amacıyla sınırlı olarak işlem yaparlar. Aksine hareket halinde de işlem geçerlidir; tasfiye memurları şirketi temsil ettikleri için şirket bu işlemle bağlıdır. Bu nedenle, tasfiye memurlarının üçüncü kişilerle tasfiye amacı dışında yaptıkları işlemler şirketi bağlar. Tasfiye amacı dışında yapılan işlemlerin şirketi bağlaması kuralı iyiniyetli üçüncü kişileri koruma düşüncesinin ürünüdür. İlkenin gereği olarak, tasfiye memurunun kendisiyle işlem yaptığı kişi, işlemin tasfiye amacının dışında olduğunu biliyor veya durumun icabı gereğince bilmemesinin mümkün olmadığı ispat ediliyorsa, işlem şirketi bağlamaz, ispat yükü şirkettedir.¹⁰ Sadece tasfiyenin tescil ve ilân edilmiş olması bu hususun ispatı için yeterli değildir.

9- TASFİYE MEMURLARININ ŞİRKETİ TEMSİL ve İLZAMI

Tasfiye hâlindeki limited şirketi “tasfiye ile ilgili konularda” mahkemelerde ve dış ilişkide tasfiye memurları temsil eder. Bir başka deyişle, tasfiye ile ilgili konularda şirketi mahkemelerde ve diğer dış ilişkiye ilişkin işlerde temsil yetkisi tasfiye memurlarına aittir. Tasfiye ile ilgili olmayan hususlarda ise müdürün veya müdürler kurulunun temsil yetkisi devam eder. Dolayısıyla, tasfiye memurlarının, limited şirketi her konuda temsil ve ilzam edebileceği şeklinde bir kaniya varmamak gerekir. Tasfiye memurlarının şirketi temsil ve ilzam yetkisinin sınırlarını, tasfiye ile ilgili konular belirler.

Eğer tasfiye memurları birden fazla ise ve de genel kurul kararında ya da esas sözleşmede aksi öngörülmemiş ise, şirketin bağlanabilmesi için **imzaya yetkili iki tasfiye memurunun** şirket unvanı altında imza atması gerekir. Yani, tasfiye memurlarının birden fazla olmaları halinde, şirketin bağlanabilmesi için kural, bunların birlikte hareket etmeleri ve kural olarak birlikte imza atmalıdır. Ancak, bu düzenleme emredici değildir. Aksi, genel kurul kararıyla veya şirket sözleşmesi hükmü ile kararlaştırılabilir ve **tek başına imza ilkesi** benimsenebilir veya daha ağır bir temsil sistemi getirilebilir.¹¹

10- TASFİYE MEMURLARININ ŞİRKET AKTİFLERİNİ SATMA YÖNTEMLERİ

Eğer şirket genel kurulu aksini kararlaştırmamış ise, tasfiye memurları şirketin aktiflerini pazarlık yoluyla satabilirler. Ancak, limited şirket genel kurulu, şirket aktiflerinin satışı hususunda farklı bir yöntem de belirleyebilir.

11- TASFİYE MEMURLARININ VERGİ MEVZUATINA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ ve SORUMLULUKLARI

Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre; limited şirketin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olması, kanuni temsilcileri olan müdür ya da müdürlerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını da kaldırmaz. Limited şirketin tasfiyesi halinde ise, mükellefiyet vergi ile ilgili muamelelerin tamamen sona ermesine kadar devam eder. Bu durumda tasfiye memurları, tasfiyenin başladığını,¹² tasfiye kararlarını ve tasfiyenin kapandığını vergi dairesine ayrı ayrı bildirmeye mecburdurlar.

¹⁰ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayı:96

¹¹ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayı:96

¹² 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun m.33/f.1 hükmü uyarınca, tasfiye memurları veya tasfiyeyi yürütenler, tasfiyenin başladığını üç gün içinde ilgili tahsil dairelerine bildirmek mecburiyetindedirler.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre ise, tasfiye, limited şirketin tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihte başlar, tasfiye kararının tescil edildiği tarihte sona erer ve her ne sebeple olursa olsun, tasfiye haline giren limited şirketin vergilendirilmesinde hesap dönemi yerine tasfiye dönemi geçerli olur.

Başlangıç tarihinden aynı takvim yılı sonuna kadar olan dönem ile bu dönemden sonraki her takvim yılı ve tasfiyenin sona erdiği dönem için ilgili takvim yılı başından tasfiyenin bitiş tarihine kadar olan dönem bağımsız bir tasfiye dönemi sayılır. Tasfiyenin başladığı takvim yılı içinde sona ermesi halinde ise tasfiye dönemi, kurumun tasfiyeye girdiği tarihten başlar ve tasfiyenin bittiği tarihe kadar devam eder.

Tasfiye memurları, tasfiye dönemlerinin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmi beşinci günü akşamına kadar şirketin bağlı olduğu vergi dairesine tasfiye beyannamesi vermekle yükümlüdürler. Tasfiyenin sona erdiği döneme ilişkin tasfiye beyannamesi ise tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde şirketin bağlı olduğu vergi dairesine verilir. Anılan tasfiye beyannamelerine, şirketin bilançosu ve gelir tablosu ile tasfiye bilançosuna göre ortaklara dağıtılan paralar ve diğer değerlerin ayrıntılı bir listesi de eklenir.

Tasfiye beyannamesinin verilmesiyle birlikte tasfiye memurları, işlemlerinin vergi kanunları yönünden incelenmesini bir dilekçe ile isterler. Dilekçenin verilmesinden itibaren en geç üç ay içinde vergi incelemelerine başlanarak aralıksız devam edilir. Vergi incelemesinin bitmesini izleyen otuz gün içinde vergi dairesi sonucu tasfiye memurlarına yazı ile bildirir.¹³

Diğer yandan, tasfiye memurları, tasfiyeye tabi tutulan limited şirketin vergi borçlarından da sorumlu tutulmaktadır. Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre, tasfiye memurları, limited şirketin tahakkuk etmiş vergileri ile tasfiye beyannamelerine göre hesaplanan vergiler ve diğer itirazlı tarhiyatlar için, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 207'nci maddesine uygun bir karşılık ayırmadan aynı alacaklılara ödeme ve ortaklara paylaşım yapamazlar. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahakkuk Usulü Hakkında Kanun (AATUHK) uyarınca da, tasfiye memurları, amme idarelerinin her türlü alacaklarını ödemediği veya ödemek üzere ayırmadan önce tasfiye sonucunda elde edileni dağıtamazlar veya bunlar üzerinde her hangi bir şekilde tasarrufta bulunamazlar. Bir başka deyişle, tasfiye işlemlerini yapmakla görevlendirilen tasfiye memuru/memurları öncelikle şirketin vergi borçlarını ödemek zorundadır. Eğer tasfiye memuru, vergi borcunu ödemediği alacaklılara veya ortaklara şirketin parasını dağıtırsa, alınmayan kamu alacağı tasfiye memurundan ve kendisine para ödenen kişilerden istenir.¹⁴ Yani, tasfiye memurları, anılan vergilerin asıl ve zamları ile vergi cezalarından şahsen ve müteselsilen sorumlu olurlar.

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan limited şirketin tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin olarak salınacak her türlü vergi tarhiyatı ve kesilecek cezalar, müteselsilen

¹³ Kurumlar Vergisi Kanunu'nun m.17/f.10 hükmü uyarınca, Maliye Bakanlığı, mükelleflerin hukukî statülerini, faaliyet gösterdikleri alanları ve tasfiyeye giriş tarihindeki aktif büyüklüklerini dikkate almak suretiyle tasfiye işlemlerine yönelik inceleme yaptırmamaya yetkilidir.

¹⁴ Nurettin Bilici, Vergi Hukuku, 29. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ağustos 2012, Ankara, s.56

sorumlu olmak üzere; tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden,¹⁵ tasfiye dönemi için ise tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır.¹⁶ Yani, tasfiye öncesi dönem için o dönemde görev yapan kanuni temsilcilere, tasfiye dönemi için de tasfiye memurlarına müracaat edilir. Ancak, tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır. Limited şirket ortakları ise, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar.

12- SONUÇ

Limited şirkette, tasfiye memurları şirket sözleşmesi veya genel kurul kararı ile atanabilirler. Tasfiye memuru olarak atanacak kişiler, şirket ortağı olabileceği gibi, üçüncü kişilerden de olabilir. Şirket sözleşmesi veya genel kurul kararıyla ayrıca tasfiye memuru atanmadığı takdirde, tasfiye, müdürler tarafından yapılır. Şirketin feshine mahkemenin karar verdiği hâllerde ise tasfiye memuru mahkeme tarafından atanır. Müdür veya müdürler kurulu, tasfiye memurlarını ticaret siciline tescil ve ilân ettirmek zorundadır. Limited şirket genel kurulu, şirket sözleşmesi veya genel kurul kararıyla atanmış tasfiye memurlarını ve bu görevi yerine getiren müdürleri, her zaman görevden alabilir ve yerlerine yenilerini atayabilir. Ortaklardan birinin istemiyle ve haklı sebeplerin varlığında, mahkeme de, tasfiyeye memur kişileri görevden alabilir ve yerlerine yenilerini atayabilir.

Tasfiye memurları kural olarak tasfiye amacıyla sınırlı olarak işlem yaparlar. Buna karşılık, tasfiye memurlarının üçüncü kişilerle tasfiye amacı dışında yaptıkları işlemler de şirketi bağlar. Eğer tasfiye memurları birden fazla ise ve de genel kurul kararında ya da şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemiş ise, şirketin bağlanabilmesi için imzaya yetkili iki tasfiye memurunun şirket unvanı altında imza atması gerekir. Ayrıca, temsile yetkili tasfiye memurlarından en az birinin Türk vatandaşı olması ve yerleşim yerinin Türkiye'de bulunması şarttır. Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan limited şirketin tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin olarak salınacak her türlü vergi tarhiyatı ve kesilecek cezalar; tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için ise tasfiye memur-

¹⁵ 30/06/2007 tarih ve 26568 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinin Birinci Kısım İkinci Bölümünde yer alan "VII. Limited Şirketlerin Amme Borçları" başlıklı alt bölümünde, "6183 sayılı Kanunun 4369 sayılı Kanunla değişik 35'inci maddesi 5766 sayılı Kanunla yapılan düzenlemelere göre "Limited şirket ortakları şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olurlar ve bu Kanun hükümleri gereğince takibe tabi tutulurlar.

Ortağın şirketteki sermaye payını devretmesi halinde, payı devreden ve devralan şahıslar devir öncesine ait amme alacaklarının ödenmesinden birinci fıkra hükmüne göre müteselsilen sorumlu tutulur.

Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda pay sahiplerinin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden birinci fıkra hükmüne göre müteselsilen sorumlu tutulur." şeklini almıştır." denilmiş ve limited şirket ortakları hakkında 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılacak takibin; 35'inci madde hükümlerine göre sermaye hisseleri oranında, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit edilen kanuni temsilcileri hakkındaki takibin ise 6183 sayılı Kanunun mükerrer 35'inci maddesine göre amme alacağının tamamından, müşterek ve müteselsil sorumluluk esasına göre yürütüleceği belirtilmiştir.

¹⁶ VUK'un 10'uncu maddesine göre, tüzel kişilerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri tarafından yerine getirilir. Kanuni temsilcilerin bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınmayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Temsilciler veya teşekkülü idare edenler bu suretle ödedikleri vergiler için asıl mükelleflere rücu edebilirler. Tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını kaldırmaz.

larından herhangi biri adına yapılır. Bu bağlamda, limited şirketin tasfiye memurlarının gerek Türk Ticaret Kanunu gerek vergi mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerini eksiksiz ve kusursuz bir şekilde yerine getirmeleri, sorumluluklarının doğmaması bakımından, faydalarına olacaktır.

KAYNAKÇA

- ALTAŞ, S. (2013). Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketin Sona Erme Sebepleri, Yaklaşım Dergisi, Sayı:241, <http://www.ozdogrular.com/content/view/21585/>, Erişim tarihi: 16 Nisan 2017
- BİLİCİ, N. (2012). Vergi Hukuku, 29. Baskı, Ankara:Seçkin Yayınevi.
- ÇEVİK, O.N. (1979). Anonim Şirketler, 2.Bası, Ankara:Seçkin Yayınevi.
- Komisyon Raporu: Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, TBMM Tutanak Dergisi, Dönem:23, Yasama Yılı:2, S.Sayısı:96, Nr.112
- POROY, R., ÇAMOĞLU, E., TEKİNALP, Ü. (2005). Ortaklıklar ve Kooperatifler Hukuku, 10.Bası, İstanbul:Arıkan Yayınevi.
- T.C. Yasalar (14.02.2011) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, Ankara: Resmi Gazete (27846 sayılı)
- T.C. Yasalar (10.01.1961) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, Ankara: Resmi Gazete (10703-10705 sayılı)
- T.C. Yasalar (28.07.1953) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Ankara: Resmi Gazete (8469 sayılı)
- T.C. Yasalar (21.06.2006) 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, Ankara: Resmi Gazete (26205 sayılı)
- T.C. Genel Tebliğler (30.06.2007) Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliği, Ankara: Resmi Gazete (26568 sayılı)